

Tikno film e tiknende

ELSA COJNBY

JAGUAREN

TITEL	O JAGUARI
REŽIJA	Mattias Gordon
BERŠ	2009
DLOGO	21 minutija
PHUV	Švedska
REK KOTAR BERŠ	4 berš
FILMESIRI INSTRUKCIA	Elsa Cojnby

LITERALNO MODELI
 "O JAGUARI" KOTAR ULF STARK & ANNA HÖGLUND
 PUBLICISTA: BONNIER CARLSEN

ŠTAMPIMI VERZIA KOTAR
WWW.FILMCENTRUM.SE

PARAMIZ

Akana tano akšami. Ki zeljeno tepika, ko čherosoro saloni pašlo tano o Elmer hem dikhela ki jekh knjiga. Ki kujna o tata čerela habe. O Elmer dikhela ki knjiga kaj so isi but životinje. O habe ked ulo gotovo alo o vakti o Elmer te hal. Palo odova o tata ka thovel oljesere danda. Tegani dikhela o Elmer so dobini bala – ov ovela jekh jaguari, isto sar ki knjiga. O tata darala, ama o Elmer čumudinča olje jekhvar angljeder te đal nakri mama hem palo odova te ripini kotar penđera.

Avri svetlinena o čerenja hem o Elmer tano but bahtalo. Ov čheljela pese e čumursencar, ama resala isto hem e komšijasere đučhelje, e "Princo". Ama, akava drom o Princo darala kotar Elmer, sebepi ov tano jekh jaguari. Palo odova o Elmer resela jekhe šuže mačka hem mangela te čheljel olaja. Ama, i mačka darala hem prastandilji oljestar. Ando jekhvar šunđona o gume kotar vorda sar škripinena hem o jaguari, o Elmer arakhi e mačka gazimi hem baro rat uzalo olate. O Elmer perela mazumi hem na mangela te ovel jaguari akana; ov nane opasno, mangela samo te čheljel đikasar. Ov pučela kokri pes ako i mačka mulji akana. Tegani i mačka uštela, oj vičini pe Ellinor.

I amaljin, i Ellinor ukljela upro Elmerosoro dumo hem doljena o drumo anglo peste. Akana o Elmer đala čhere. Ov tano anglo čher hem dikhela pe daja ki penđera. Ov perela mazumi, sebepi o jaguarija našti te soven ano čher. Ov pašljilo anglo udara hem sovela. Ama, ov na dičhola akana sar jekh jaguari. Akana i mama arakhlja olje, doljinča olje ki janglja hem čhivđ a olje andre ano čher. I mama hem o tata tane but bahtale, ama o Elmer na dikhela odova sebepi ov sovela... hem ko suno dikhela e mačka, e Ellinor.

E FILMESIRI TEMA

Ko filmi jekh tikno čavoro ovela baro hem opasno životinja. Akana ko than te daral averendar, ov tano odova so daravi averen – ko disave situacije na ikjislo ko šukar. Ko muhabeti te ove zoralo ja darutno, te darave averen ja điko tut te daravi, šaj te phravel jekh bari diskusia ko akava filmi. *Ovela* o Elmer čače jekh jaguari? Šaj te phravel pe muhabeti ando sune, fantazije hem avanture so nakhena o čhavore.

BARO, ZORALO HEM TIKNO – SA ANDO JEKHVAR?

O Elmer duj droma kačem daravi averen; *ičereja li ki godi kas daravđa? Sose čerđa odova?*

O jaguari, o Elmer na mangela te daravi e mačka e Elinor, sebepi ov mangela te čheljel olaja. I Ellinor našela oljestar hem ola khuvena o vorda. Vačer so ovela tegani ked e mačka khuvena o vorda! Sar osetini pe o Elmer?

Šučur, i Ellinor ovela šukar hem ovela amal e Elmereja. *Sose ando jekhvar i mačka na darala ando Elmer hem ovela amal oljeja? Sar tu mothoveja averenđe so tu čače hijan šukar čhavoro?*

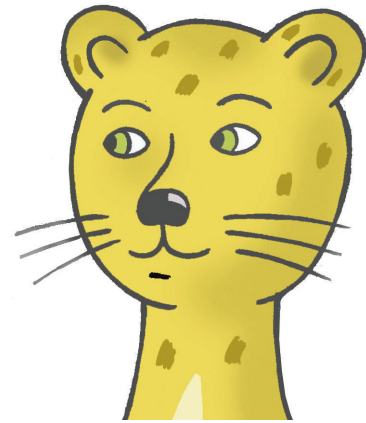
SUNO HEM FANTAZIA

So hine ko filmi čače? Čače li o Elmer ulo jekh jaguari? Šaj li o tikne čhavore odova čače te čeren? Da li o Elmer dikblja odova ko suno samo?

So ovela ked dikheja jekh suno? Save sune dikheja tu?

Dičhola sar jekh interesantno hem šužo filmi, ama hari hem opasno. *Šaj li te vačere diso so hine tuče but opasno? So hine lošno tegani? A, so hine šukar?*

O filmi ked bitini o Elmer ko suno dikhela pana sar i mačka i Ellinor asala. Hem ako o filmi hine hari opasno, paljem ko krajo ovela sa šukar. So čereja tu ked dikheja disavo lošno suno?

E ELMERESORO DIVE

Ko akšami o Elmer dikhela i knjiga. Čereja li hem tu odova angljeder te pašljove? Čitini tuče điko jekh knjiga? Isi tut li dijekh specialno knjiga so but mangeja? Savi knjiga tani odija?

So čereja angljeder te đa te sove? Isi tut li kokri tiklji soba? Sar dičhola tiklji soba?

O Elmer dikhela ko suno sar ov daravi e đučhelje, e Princo. Ki normalno situacia – ked nane ov jekh jaguari – ov darala kotar o đučhel, o Princ. Penđareja li tu dijekhe đučhelje? Krotko li odova đučhel da li daravi tut? Isi li pana diso sostar daraja?

RIMA HEM AVER DISO HELIBASE

O Filmi, isto sar ki knjiga, vačeri pe ki rima. Šaj te čheljen tumenđe ko rime, kotar lokho i ko pharo nivo.

Lokhi rima. O sikavno ki škola vačeri jekh lafi hem o čhavore arakhena o lafi so šaj te pasuini ki rima. Ače jekh tikno primer ”jekh životinja so rimuini pe ko lafi šeširi?”.

Rima ko krugo. Bešen ko jekh krugo hem jekh tumendar valjani te phenel jekh lafi, hem palo odova sarine jekh palo jekheste vačerena i rima ko odova lafi. Sa ko krugo.

Sim sala bim. O pobare čhavore šaj te čeren kokri jekh paramiz, kote šaj te pomožinen jekh jekhe te arakhen o lafija so ka rimuinen pe ki paramiz; “Hine jekhvar jekh mačka...”

Arakh kontra lafi. O sikavno ki škola vačeri jekh lafi hem o čhavore arakhena o kontra lafi, sar ko primer dive – rat, baro – tikno, darutno – zoralo hem pana aver.

Ko filmi o Elmer ovela jekh jaguari. Savi životinja tu ka mange te ove, ako šaj? Sose mangeja te ove odija životinja? Dikhjan li dijekhvar dijekh but interesantno životinja? Keda? Hine bari da li tikni? Dikhjan li dijekhvar jekh jaguari?

Pantomima. Glumin jekh životinja hem mukh o čhavore te pogodinen savi životinja hijan! Ako but pharo e čhavorenđe te pogodinen, mukh oljen te pučen tut sar ko primer ”šaj li te ljetini, te plivini?”...

Đungla. So isi ki đungla? Hem kaj tani odija đungla? Ki Švedska? Ki Afrika? Čheljen tumenđe so hijen ki bare dizjakiri đungla, sar o Elmer hem i Ellinor. Dikh okolo tute. Dikh šukar. So dikheja... ki đungla? Isi li ki sofa štar pre, da li tani bari hem kovlji – epa odova tano jekh sloni! Krotko li odova sloni? Isi li pana avera životinje? ...

TIPS E POBARE PUBLIKAČE!

JAGUARI

“Jaguari” tano o anav kotar o diktsvit ando Elmer Diktonius hem o tikno jaguari ki Starks hem Höglunds knjige isi e pisateljesoro anav. Dikh ave ra knjige so pisinđa o – sostar tane odola knjige? Sar phandena pe o tekstija jekh jekheja?

RAČATE...

Račate tano tomnina hem kokri hijan. Našti te ovel tut kontrola ko so ka misline hem dikheja jekh totalno nevo sveto. Šaj te ovel fascinanto, ama hem hari opasno. Račate, e tomninakere bare satija dijekhvar šaj te čhivel e manuše te mislini gođaja.

Račate ovela kaos (ako tano kontrolirimo hem limitirimo) hem o “čačipe” penđarđola premalo kaos hem fordimi struktura.

E račakoro kontrolibasoro kaos dičhola ki vačeribasiri struktura ko čhavorikane knjige, ko so tane sirkularna; pođini čheral/sigurnost hem đala đikuri/avantura – hem irini napalal.

E račakoro kaos mothovi o standard hem te ove điko aver, dikheja tut kokri ko hijan tu...

Tips te čitine pana: Anna-Majja Koskimies-Hellmans “Inre landskap i text och bild. Dröm, lek och fantasi i svenska och finska bilderböcker”. (2008)